

Амерички министар финансија Скот Бесент изјавио је да постоји прилика у преговорима са Иранцима да данас или сутра буде постигнут споразум о поновном отварању Ормушког мореуза.

Бесент је за америчку телевизијску мрежу Си-Ен-Би-Си изразио оптимизам да ће споразум са Ираном имати добре последице по цене енергије, напомињући да стотине бродова чекају да наставе путовање.

"Иако је ситуација остала донекле напета последњих неколико дана, видели смо доста бродова који се крећу мореузом, чак и сада. Стога очекујем да ће се цене енергије вратити у нормалу, што ће бити корисно за цео свет", додао је амерички министар.

Лист Њујорк тајмс (Тхе Нењ Њорк Тимес) пренео је данас да су Иран и Оман наводно близу споразума о Ормушком мореузу.

По писању тог листа који се позива на иранске и америчке званичнике упознате са преговорима, Иран и Оман су близу споразума којим би се омогућило обнављање поморског саобраћаја у Ормушком мореузу.

По тим изворима, бродови који улазе у Персијски залив користиће коридор дуж обале Ирана, а они који излазе пловиће близу обале Омана.

Ирански званичници тврде да је планирана "накнада за услугу", али један амерички званичник то оспорава и тврди да неће бити "никакве пловидбене таксе".

Њујорк тајмс је навео да би такав споразум поново отворио тај стратешки пловни пут, али би такође учврстио де факто контролу Ирана над мореузом.

Лист је подсетио да је државни секретар САД Марко Рубио недавно упозорио да током постизања договора не сме да се доводи у питање основни принцип - слобода пловидбе.

Ормушки мореуз, дугачак 90 наутичких миља, на најужем месту је широк 21 наутичку миљу, а на најширем од 52 до 60 наутичких миља.

У мирна времена броду је потребно пет до седам сати да прође кроз Ормушки мореуз. Велики теретни бродови и танкери за нафту обично путују безбедном брзином од 10 до 12 чворова (19-22 километра на сат) унутар пловидбених путева за раздвајање саобраћаја по смеровима. Чекање на одобрење или координација пловидбе са локалним властима додатно продужавају време проласка.

У Ормушком мореузу нема међународних вода - отвореног мора, већ се читавом његовом дужином преклапају територијалне воде Ирана на северу и Омана на југу.

Ипак, иако у мореузу нема отвореног мора, правно је класификован као међународни мореуз, те бродови из свих земаља имају законско право континуираног и брзог "транзитног пролаза".

Пошто воде мореуза припадају Оману и Ирану, обе државе врше суверена права над својим деловима, иако им међународна поморска правила ограничавају блокирање нормалног пролаза у мирнодопско време.

(Бета, Н1)